

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ÚPICE-LÁNY
Palackého 793, 542 32 Úpice

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

HISTORIE ZŠ ÚPICE-LÁNY

ŠKOLNÍ ROK 2016-2017

DAVID RAK

9. A

Historie ZŠ Úpice – Lány

Obsah

I. Úvod

II. Teoretická část

2. 1. Před výstavbou školy

2. 2. Výstavba školy

2. 3. Otevření školy a zahájení učení

2. 4. Vpád Němců do Úpické školy na Lánech

2. 5. Znovuotevření školy

III. Praktická část

IV. Závěr

V. Seznam použité literatury

I. ÚVOD

Dlouho jsem nevěděl, jaké téma si mám pro svou absolventskou práci vybrat. Termín uzávěrky témat a odevzdávání osnov se blížil. Na schůzce dětského parlamentu jsme dávali dohromady seznam akcí, které nás ještě čekají do konce roku. Řeč přišla i na oslavy 85. výročí založení naší školy. Mě v tu chvíli napadlo, že by nebylo od věci psát o historii ZŠ Úpice – Lány. Téma bylo na světě. Zbývalo mně už si jen vybrat vedoucího své absolventské práce. Tím/tou se nakonec stala paní učitelka Dana Teichmanová.

II. TEORETICKÁ ČÁST

2.1. Před výstavbou školy

Do 16. století nejsou zachovány žádné spisy o Úpici, a tudíž historici nevědí, zda dříve nějaké školy byly, nebo ne. Nejcennější dochovanou listinou je dopis purkmistra Městské rady Úpice. V podstatě je to žádost o finanční příspěvek na vybudování školy. Dřívější škola byla závislá na církvi a díky účtům církve se můžeme dočíst, že do školy byla nakoupena např. tabule pro latinu, tabule pro zápis not, dále že byla opravena jarmárka, postavena kamna a pořízen stůl a čtyři židle pro žáky.

Později se škola přestěhovala na severní stranu kostela sv. Jakuba Většího, což je dnes dům č. p. 2. V roce 1828 byla škola přestavěna. Nová školní místnost byla prostornější, vešlo se do ní deset lavic. Teplo zajišťovala kamna. Přistavěn byl i kravín a našel se prostor i pro zahrádky. Prvním řídícím nové městské školy byl jmenován Václav Pitaš. Ten se stal později i starostou obce Úpice.

Dalším významným krokem byla výstavba jednopatrové budovy na Blahovce a první školka na Sychrově, kterou v roce 1926 navštívil T. G. Masaryk

2. 2. Výstavba školy

V poválečném období byla velká poptávka po vzdělání. Proto se nemůžeme divit, že výuka v dosavadních třech budovách nedostačovala. V roce 1911 byl podán návrh městskému zastupitelstvu na vybudování školy na Sychrově. Kvůli 1. světové válce se však výstavba nové školy na Lánech oddálila a byla povolena až 10. 6. 1930 Okresním školním výborem v Trutnově. Stavba započala 17. 9. 1930 a řemeslnické práce vykonávali většinou místní živnostníci.

Náklady na stavbu školy činily 2 275 528 korun. Škola byla dostavena v srpnu roku 1932.

NOVÁ OBECNÁ ŠKOLA SMÍŠENÁ V ÚPICI NA LÁNECH

FASÁDY.

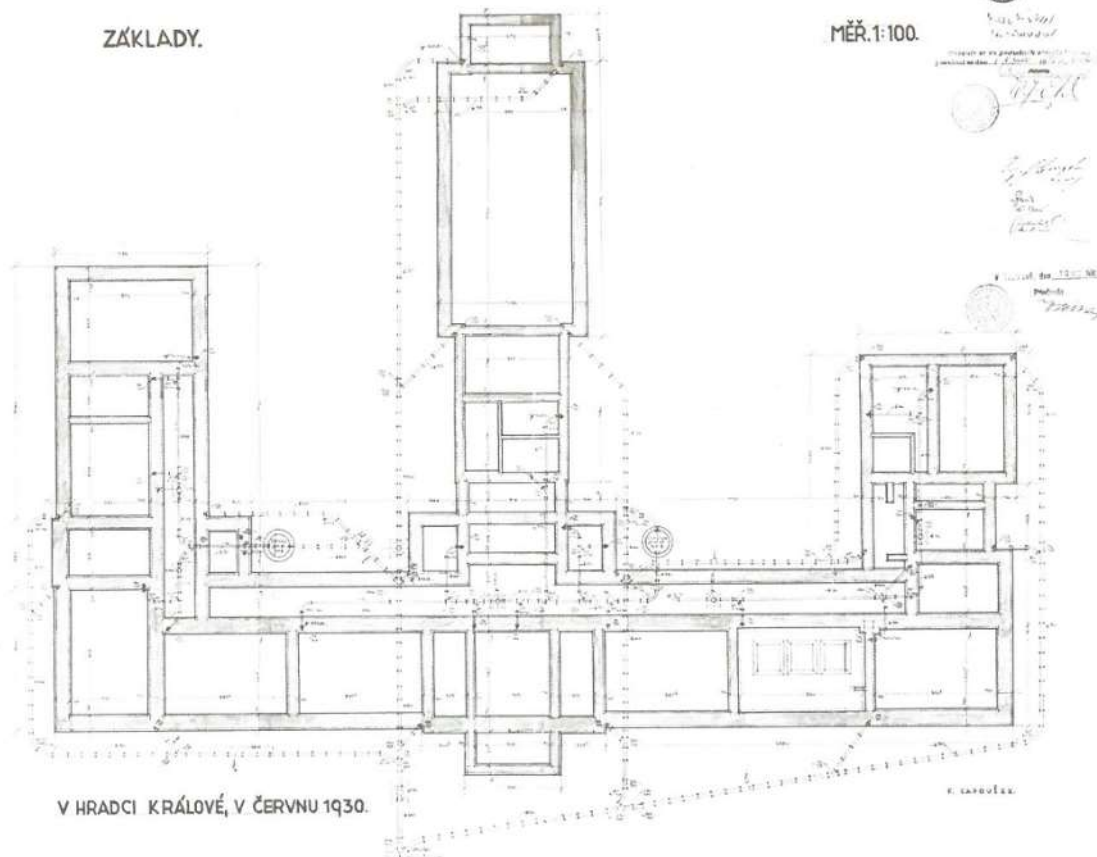
MĚŘ. 1:100.

NOVÁ OBECNÁ ŠKOLA SMÍŠENÁ V ÚPICI NA LÁNECH

ZÁKLADY.

MĚŘ. 1:100.

2. 3. Otevření školy a zahájení učení

Nová Masarykova obecná smíšená škola II. obvodu na Lánech v Úpici byla slavnostně otevřena 28. 8. 1932, přičemž vyučování začalo 1. 9. 1932. Do nové školy bylo v prvním roce zapsáno 325 dětí. Škola musela najmout svůj první učitelský sbor a ředitele. Škola pořádala sběry, plesy, brigády, divadelní představení a jiné akce. Díky nim se mohli vybavovat třídy, kabinety, nakupovat učební pomůcky. Po pár letech se do školy na Lánech přistěhovalo gymnázium z Trutnova. Gymnázium tu však dlouho nezůstalo. Začala 2. světová válka. S ní přišly velké změny, a to nejen ve školství.

2. 4. Vpád Němců do Úpické školy na Lánech

I na Lánech se projevil vpád Němců do Úpice. Každý učitel se musel prokázat, zda je Árijec. Radikální změnou prošla díky cenzuře školní knihovna. Ani třídy nebyly ušetřeny. V každé visel obraz Adolfa Hitlera.

V době okupace byla škola na Lánech vyhlášena jako „Musterschule” nebo-li ukázkovou školou (do češtiny přeložené slovo **das Muster** znamená vzor, ukázka).

Z moderní školní budovy se stal nejdříve domov pro německé děti a později kasárna pro vojáky.

Lánská škola se přemístila do školy na Blahovce a do školy Pod farou. Děti v té době docházely do školy na směny.

Při svém odchodu z budovy lánské školy sebrali Němci, co se dalo, a co zůstalo, to totálně poničili. Město nařídilo řemeslníkům opravit budovu do nového školního roku.

2. 5. Znovuotevření školy

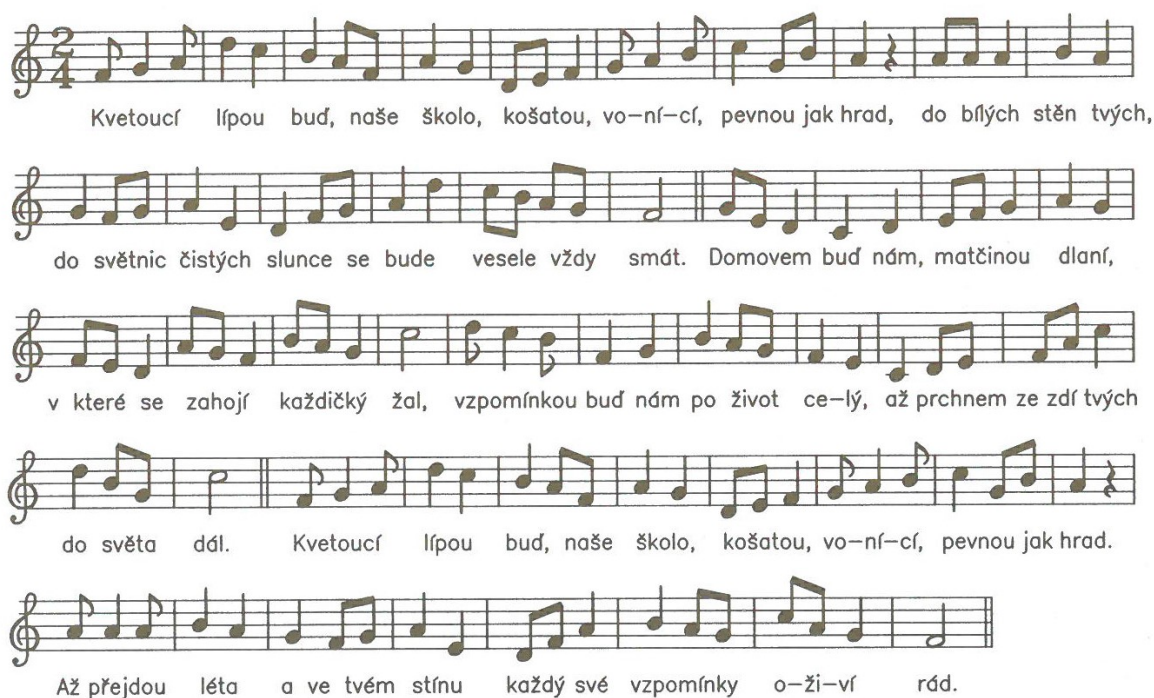
Žáci mohli nejdříve nastoupit pouze na Blahovku a do školy Pod farou. Lánská škola byla otevřena později. Při znovuotevření školy si 184 budoucích Láňáků poslechlo školní hymnu (vložit hymnu). Pro tento počet neměl tehdejší ředitel dostatek učitelů, a proto musel povolat již ty penzionované na výpomoc.

Každá škola v Úpici měla svého patrona/svou patronku. Mezi nejvýznamnější patřily malířka Julie Winterová–Mezerová a lyžařka Květa Lelková. Díky změně školského zákona se změnila také povinná školní docházka dětí. V klasické základní škole byla povinná školní docházka osm let a v každém okrese musela být škola jedenáctiletá. Jedenáctileté školy plnily osm let funkci základní školy a další tři roky mohli žáci získat vyšší odborné vzdělání nebo se připravovat ke studiu na vysoké škole.

Pozn.

Dnes má naše škola jinou hymnu. Tu každý žák najde na konci školního roku na zadní straně desek,, v kterých si poslední školní den odnáší své vysvědčení.

HYMNA ŠKOLY

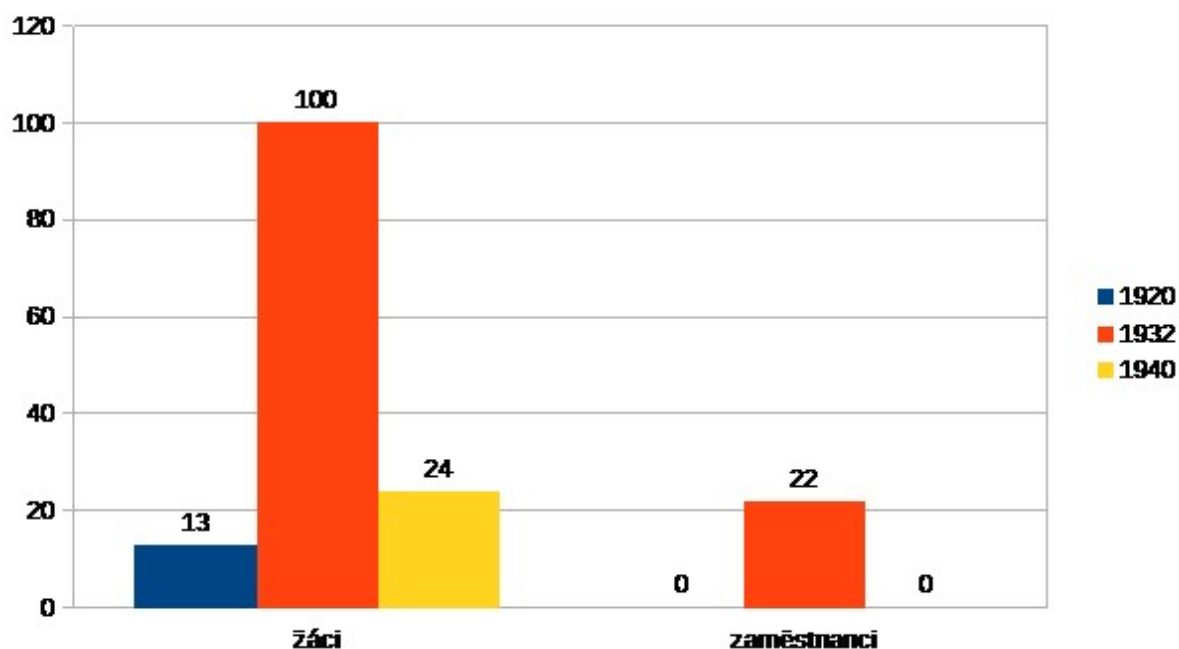

Kvetoucí lípou buď, naše školo, košatou, vo-ní-cí, pevnou jak hrad, do bílých stěn tvých,
do světnic čistých slunce se bude vesele vždy smát. Domovem buď nám, matčinou dlaní,
v které se zahojí každyčků žal, vzpomínkou buď nám po život ce-lý, až prchnem ze zdí tvých
do světa dál. Kvetoucí lípou buď, naše školo, košatou, vo-ní-cí, pevnou jak hrad.
Až přejdou léta a ve tvém stínu každý své vzpomínky o-ži-ví rád.

III. PRAKTICKÁ ČÁST Anketa

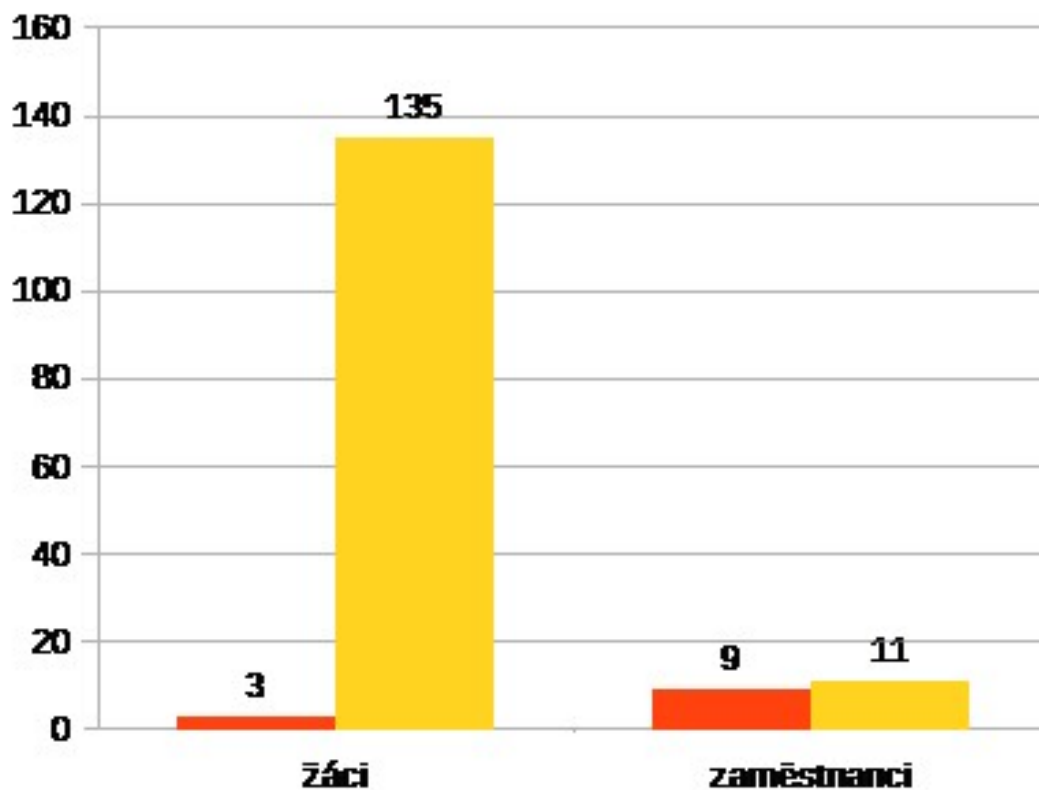
První otázka:

Kdy byla založena ZŠ Úpice-Lány?(1932)/červeně

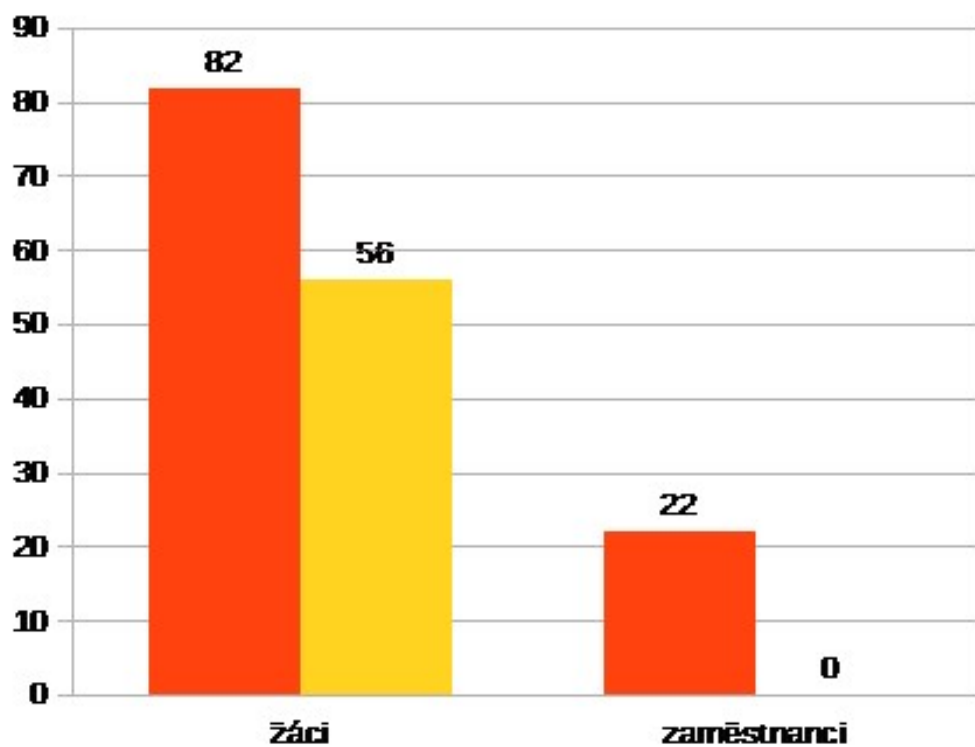

Druhá otázka:

Jaký byl původní název ZŠ Úpice-Lány?(Masarykova obecná škola)/červeně

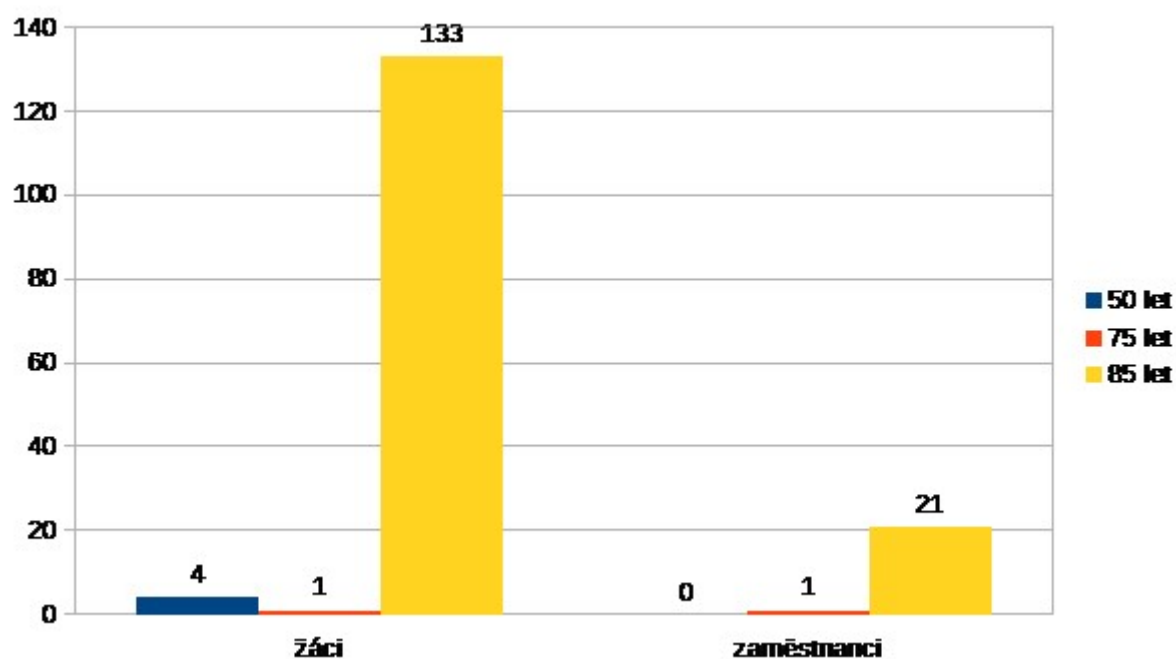

Kdo zabral Lánskou školu za 2. světové války?(Němci) – správná odpověď/červeně

Čtvrtá otázka:

Kolik let slavila ZŠ Úpice-Lány? (85)/žlutě

IV. ZÁVĚR

Tuto absolventskou práci jsem si vybral sám. Ze začátku jsem nevěděl, o čem psát. Po pročítání Almanachu vydaném k 70. oslavám školy mě začala napadat spousta nápadů. Svou roli sehrálo i to, že o historii naší školy přede mnou ještě nikdo nepsal.

Při pátrání jsem zjistil, že nelze čerpat z mnoha dokumentů. Přesto jsem se dozvěděl spoustu zajímavých věcí a doufám, že i vy teď o naší Základní škole Úpice-Lány víte něco nového.

V. Seznam použité literatury

Z knihy:

1.

Almanach Základní školy Úpice-Lány vydáný k 70. výročí otevření budovy školy

Z internetu:

2.

<https://www.google.cz/maps/place/%C3%9Avice+2,+542+32+%C3%9Avice/@50.5106888,15.9976151,17z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x470e8a0dae96bbdb:0x80991f36cae6f417!8m2!3d50.5106854!4d15.9998038?hl=de>